

Datum

2023-11-07

Vår referens

Matilda Quisbert

Utredningssekreterare

matilda.renkvist-quisbert@malmö.se

Tjänsteskrivelse**Remiss om Malmö - En stad, två berättelser, Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmös slutrapport maj 2023
HVO-2023-2802****Sammanfattning**

Tillväxtkommissionen som har haft i uppdrag att ta fram åtgärdsförslag på hur staden kan arbeta för en hållbar tillväxt, presenterar i sin slutrapport sina rekommendationer och åtgärdsförslag inom områden som kommissionen bedömer är mest relevanta vad gäller Malmös huvudsakliga problem, utmaningar och möjligheter. Det handlar om insatser inom *Näringsliv och entreprenörskap, Arbetsmarknad, Utbildning, Kommunal verksamhet och organisation samt Köpenhamn/Danmark och norra Tyskland*. Tillväxtkommissionen ser åtgärder inom dessa områden som centrala för att stärka förutsättningarna för en mer inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har fått möjlighet att yttra sig om rapporten och lämnar sina synpunkter i yttrandet. Nämnden tillstyrker förslagen i rapporten.

Förslag till beslut

1. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Malmö - En stad, två berättelser, Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmös slutrapport maj 2023
- Tjänsteskrivelse HVON 2023-11-30 Remiss om Malmö - En stad, två berättelser, Tillväxtkommissionen för ett inkluderande och hållbart Malmös slutrapport maj 2023

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2023-11-21

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2023-11-30

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 14 oktober 2020 att inrätta en tillväxtkommission för ett inkluderande och hållbart Malmö. Efter två års arbete överlämnar Tillväxtkommissionen nu sin slutrapport. Tillväxtkommissionen presenterar i rapporten rekommendationer och åtgärdsförslag

inom områden som kommissionen bedömer är mest relevanta vad gäller Malmös huvudsakliga problem, utmaningar och möjligheter utifrån perspektivet inkluderande och hållbar tillväxt. Det handlar om insatser inom *Näringsliv och entreprenörskap, Arbetsmarknad, Utbildning, Kommunal verksamhet och organisation* samt *Köpenhamn/Danmark och norra Tyskland*. Tillväxtkommissionen ser åtgärder inom dessa områden som centrala för att stärka förutsättningarna för en mer inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö. Nedan följer en sammanfattning av de olika förslagen enligt samma modell som rapporten.

Näringsliv och entreprenörskap

Förslagen på detta område har två huvudsakliga syften: att understödja och ytterligare stärka den starka utvecklingen av Malmös privata näringsliv samt att underlätta för fler av stadens invånare att ta del av tillväxten genom sysselsättning och företagande. Det övergripande budskapet är följande: Malmös näringsliv växer och Malmö stad har under flera år genomfört en rad satsningar som har skapat goda förutsättningar för näringslivets utveckling. Liksom i andra större städer, nationellt såväl som internationellt, är det i första hand det kunskaps- och teknikintensiva näringslivet som har vuxit. Idag finns ett livskraftigt privat näringsliv och goda möjligheter för fortsatt expansion och utveckling. Kommissionen har identifierat en rad åtgärdsförslag som ytterligare kan stärka Malmös attraktionskraft för nya investeringar och stadens villkor för innovativt företagande och entreprenörskap. Samtidigt vill rapportförfattarna betona att Malmö inte kan förlita sig på att tillväxten i den kunskaps- och teknikintensiva delen av ekonomin löser Malmös problem med hög arbetslöshet och stort utanförskap. Förslagen handlar om kartläggning och analys av ramvillkor för näringslivet, gränsregionala insatser, arbetsmarknadsreformer och förenklande av regelverk.

Köpenhamn/Danmark och norra Tyskland

Malmös fasta förbindelse till Danmark och möjligheten att ta sig till Köpenhamn inom pendlingsavstånd är en unik tillgång för Malmö. Rapportförfattarna menar att det är en förutsättning som dels kan utvecklas för att stärka Malmös kunskapsintensiva näringsliv, dels möjliggöra för fler Malmöbor att komma in på arbetsmarknaden genom att ta del av arbetsmarknaden i Köpenhamn. Det är med andra ord en tillgång som har potential att bidra till en mer inkluderande tillväxt. Dessutom kommer den kommande tunneln under Fehmarn-Bält att skapa ytterligare förutsättningar för Malmös utveckling. Förslagen på området syftar till att verka för förenkling för arbetspendlare och stärka de interregionala samarbetena, exempel på detta är att förbättra tågtrafiken över Öresund, justera prissättningen för pendelkort samt att verka för dansk representation i svenska företagsstyrelser.

Arbetsmarknad

Åtgärdsförslagen i arbetsmarknadsavsnittet riktar in sig på de delar i direktivet som handlar om förutsättningar för arbetslösa Malmöbor att komma närmare arbetsmarknaden och därmed öka möjligheterna till ekonomisk självförsörjning. Rapportförfattarna kan konstatera att arbetsmarknadspolitiken i grunden är ett statligt ansvar. Men kommunerna ansvarar för frågor som ligger i nära anslutning till detta politikområde, så som vuxenutbildning. Många kommuner anordnar också insatser riktade till försörjningsstödstagare och andra grupper av arbetslösa kommuninvånare. I vissa fall går dessa områden in i varandra. Inom arbetsmarknadsområdet har Tillväxtkommissionen valt att främst rikta sina åtgärdsförslag till områden där Malmö stad har rådighet över frågorna och möjlighet att agera. Samtidigt ser kommissionen behov av förändringar på flera nivåer och hos flera aktörer i samhället, för att en mer övergripande

förändring ska komma till stånd. Förslagen syftar till att skapa vägar in i arbetslivet för den enskilde, samt att stärka förbindelserna mellan Malmös och Danmarks arbetsmarknader.

Utbildning

I enlighet med direktivet har Tillväxtkommissionen i sitt arbete framför allt haft fokus på utbildning i relation till arbetsmarknad, utanförskap och kompetensförsörjning. Det handlar bland annat om övergången från grundskolan till gymnasieskolan, gymnasieskolans och yrkesprogrammets roll, det livslånga lärandet och vuxenutbildningen inklusive SFI.

Utgångspunkter för åtgärdsförslagen i avsnittet är att skapa förutsättningar för alla unga vuxna i Malmö att erhålla erkända kvalifikationer på gymnasienivå, goda jobbmöjligheter och trygga försörjningsvillkor. Utbildningsfrågor som rör grundläggande nivåer som förskolan och grundskolan har inte ingått i direktivet för Tillväxtkommissionens uppdrag. Dock har Tillväxtkommissionen diskuterat betydelsen av tidiga insatser för barn i skolan, utifrån forskningen om att insatser tidigt under livscykeln är mest effektiva för att öka utbildningsnivån. Förslagen syftar till att stärka insatserna kring arbetsplatsförlagt lärande, studievägledning och samverkan mellan aktörer.

Kommunal verksamhet och organisation

Rapporten presenterar faktorer som möjliggör/begränsar hur en kommunal organisation kan agera, och om hur organisationen själv väljer att agera. Rapportförfattarna berör bland annat de kommunala budgetförutsättningarna inklusive hur den statliga styrningen påverkar möjligheten att arbeta långsiktigt med frågor inom de områden och utmaningar som har lyfts under Tillväxtkommissionens arbete. Det handlar också om vikten av att Malmö stad drar lärdom av de policies som introduceras och satsningar som genomförs, ackumulerar kunskapen och sprider denna inom organisationen. I avsnittet beskrivs också hur kommunala styrmedel såsom upphandling och avtal med externa aktörer kan användas som redskap och bidra till en mer hållbar och inkluderande tillväxt i Malmö. Avslutningsvis beskrivs hur den socioekonomiska segregationen i staden utgör ett hinder för inkluderande tillväxt, där Malmö stad kan agera via det kommunala bostadsbolaget MKB. Förslagen kretsar kring kommunalt arbetssätt, strukturer och samverkan.

Ansvariga

Sergio Garay, förvaltningschef